

Temat: Nie zanudzić sprawozdaniem

Czas realizacji: 1 godz.

Cele zajęć

■ Cel ogólny

Przypomnienie wiadomości na temat sprawozdania, nabycie umiejętności wskazania podstawowych cech sprawozdania, analizy sprawozdań oraz tworzenia tekstu sprawozdania.

■ Cele szczegółowe

Uczeń:

- z zaangażowaniem bierze udział w dyskusji,
- wie, czym jest sprawozdanie,
- przedstawia, na czym polega specyfika sprawozdania prasowego,
- gromadzi argumenty na określony temat,
- zna zasady organizacji tekstu sprawozdania,
- analizuje różne teksty i wskazuje cechy tekstu informacyjnego,
- tworzy teksty sprawozdania,
- sprawnie posługuje się poprawną odmianą polszczyzny pisanej i mówionej.

■ Metody i formy pracy:

- metody aktywizujące – burza mózgów, dyskusja,
- rozmowa kierowana,
- ćwiczenia redakcyjne,
- ćwiczenia z tekstami prasowymi,
- praca z komputerem z dostępem do Internetu,
- indywidualna praca analityczna i redakcyjna.

■ Środki dydaktyczne:

- karta pracy: *Nie zanudzić sprawozdaniem*,
- materiały dla nauczyciela: *Nie zanudzić sprawozdaniem*,
- „Po polsku. Literatura, język, komunikacja. Zeszyt ćwiczeń do gimnazjum.Kl.2.”, red. L.Adrabińska-Pacuła, A.Hącia, J.Malczewska, J.Olech, WSzPWN,
- fragmenty różnych tekstów prasowych,
- komputer z dostępem do Internetu, m.in.: <http://e-lekcje.org/sanitar-slova/ehpizod-3-sukhija-apovjady-nja-prakacjac.html>
- komputer, tablica, arkusze papieru, flamastry.

Temat: Nie zanudzić sprawozdaniem

■ Przebieg lekcji

1. Faza wstępna / prezentacja (4 min.)

- Nauczyciel prosi, by uczniowie zaprezentowali wyniki swej pracy domowej. Uczniowie mieli przeczytać tekst sprawozdania z wycieczki po Kielecczyźnie ze str. 80 podręcznika „*Po polsku. Literatura, język, komunikacja. Zeszyt ćwiczeń do gimnazjum.Kl.2.*”, red. L.Adrabińska-Pacuta, A.Hęcia, J.Malczewska, J.Olech, WSzPWN , a po przeczytaniu ocenić tekst w skali 1-6 i uzasadnić swoją ocenę.
- Wybrani uczniowie wyrażają na forum swoją opinię, uzasadniają swoją ocenę.

2. Faza realizacyjna

a) Stylistyka sprawozdania / praca indywidualna (8 min.)

- Nauczyciel poleca uczniom, by przypomnieli sobie, jakie są elementy i cechy sprawozdania. Prosi, by uczniowie zapisali te informacje w formie mapy myśli (zad. 1. z Karty pracy).
- Nauczyciel poleca uczniom, by wykonali zad. 2 i 3, str. 81. z podręcznika „*Po polsku. Literatura, język, komunikacja. Zeszyt ćwiczeń do gimnazjum.Kl.2.*”, red. L.Adrabińska-Pacuta, A.Hęcia, J.Malczewska, J.Olech, WSzPWN (numerują we właściwej kolejności zdania ze sprawozdania z klasowej wycieczki oraz spośród podanych zdań wybierają te, które mogą się znaleźć w sprawozdaniu ze sztuki teatralnej i te, które w takim sprawozdaniu nie mogą się znaleźć i uzasadniają swój wybór).
- Po wykonaniu zadań wybrani uczniowie na forum prezentują wyniki swej pracy.

b) Na czym polega styl sprawozdawczy/ praca grupowa i indywidualna (10 min.)

- Nauczyciel prosi, by uczniowie, korzystając z przyniesionych przez siebie materiałów prasowych (uczniowie mieli przynieść wycinki z relacjami prasowymi/sprawozdaniami z różnych wydarzeń) lub korzystając z materiałów dostępnych w Internecie, zastanowili się w grupach, jaki jest styl tych tekstów (w Materiałach dla nauczyciela znajduje się przykładowy test sprawozdania prasowego do analizy oraz zadania dla grup).
- Po ustalonym czasie liderzy grup prezentują na forum efekty pracy grupy.

c) Rady dla sprawozdawców/ praca indywidualna (8 min.)

- Nauczyciel prosi, by uczniowie weszli na stronę Fundacji Nowe Media <http://e-lekcje.org/sanitar-slova/ehpizod-3-sukhija-apovjady-nja-prakacjac.html> i przeczytali artykuł „*Relacja na sucho nie uchodzi*” (tekst artykułu dostępny też w *Materiałach dla nauczyciela*).
- Po przeczytaniu artykułu uczniowie zapisują, jakie rady dla piszących relacje prasowe daje autor artykułu (zad.2. Karta pracy).
- Wybrani uczeń odczytuje wyniki swej pracy.

d) Relacja nie musi być „sucha”/ praca indywidualna (12 min.)

- Nauczyciel prosi, by uczniowie przeczytali relację swej koleżanki z redakcji szkolnej gazety „Agrafka” Hanny Żarczyńskiej pt. „*Gdzie historia spotyka życie*” z wyjazdu do obozu Auschwitz-Birkenau (tekst dostępny w *Materiałach dla nauczyciela*).
- Uczniowie zapisują, jakie cechy tekstu zdecydowały, że nie jest on suchą , szampową relacją (wykonują zad. 3. z Karty pracy).

Temat: Nie zanudzić sprawozdaniem

3. Faza podsumowująca/ burza mózgów (3 min.)

- Uczniowie prezentują swe opinie o tekście sprawozdania swej szkolnej koleżanki. Odczytują realizację zad. 3. z Karty pracy i wyrażają na forum swoje opinie o tym, co zrobić, by relacje pisane przez szkolnych dziennikarzy nie nudziły czytelnika.

■ Ewaluacja/samodzielna praca uczniów

Wynotuj z różnych źródeł dziennikarskich (prasa, radio, telewizja, Internet) pięć tematów, które wg ciebie nie powinny stanowić tematu dziennikarskiego. Uzasadnij swój wybór.

Temat: Nie zanudzić sprawozdaniem

KARTA PRACY

1. W formie asocjogramu zapisz informacje na temat sprawozdania (uwzględnij jego elementy, cechy, styl itp.)

SPRAWOZDANIE

2. Po przeczytaniu na stronie Fundacji Nowe Media <http://e-lekcje.org/sanitar-slova/ehpizod-3-sukhija-apovjady-nja-prakacjac.html> artykułu „Relacja na sucho nie uchodzi” zapisz, jakich rad udziela piszącym relacje prasowe autor artykułu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Po przeczytaniu tekstu Hanny Żarczyńskiej „Gdzie historia spotyka życie” będącym relacją z wyjazdu do obozu Auschwitz-Birkenau (opublikowanego w szkolnej gazetce „Agrafka”) wskaż i zapisz te cechy, elementy, które powodują, że nie jest to „suche” sprawozdanie.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Temat: Nie zanudzić sprawozdaniem

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

1. Przykład relacji prasowej/ sprawozdania do analizy

(tekst ze strony: <http://konferencjauropower.pl/relacja-prasowa-z-wielkiej-gali-liderzy-swiat-energii/>)

Wielka Gala Liderów Świata Energii odbyła się 15 kwietnia 2014 roku o godz. 19.00 w hotelu Westin w Warszawie. Uroczystego otwarcia Gali dokonał dr Leszek Juchniewicz, Przewodniczący Kapituły Konkursu.

Statuetki Liderów Świata Energii w poszczególnych kategoriach otrzymali:

- **Dystrybutor roku 2013 – ENERGA Operator** – jeden z największych dystrybutorów energii elektrycznej w Polsce, działający na mało zurbanizowanych i w przeważającej mierze wiejskich północno-wschodnich obszarach kraju. Spółce w trudnych warunkach przestrzenno-urbanistycznych i klimatycznych udaje się uzyskać niezawodność dostaw energii. Spółka jest również liderem wdrażania inteligentnego opomiarowania w kraju.
- **Producent roku 2013 – TAURON Wytwarzanie** - drugi pod względem wielkości wytwórca energii elektrycznej w Polsce.
- **Handlowiec roku 2013 – Energia dla firm** – za dostarczanie Klientom najwyższej jakości usług dostępnych na rynku energetycznym.
- **Dostawca Rozwiązań dla sektora roku 2013 – ORACLE Polska** – za specjalizowane rozwiązania informatyczne dla energetyki zawodowej Oracle to światowy dostawca kompletnych rozwiązań informatycznych, począwszy od sprzętu poprzez najpopularniejsze bazy danych i produkty technologiczne aż po specjalistyczne usługi oraz branżowe aplikacje dla sektora Utilities.
- **Spółeczna Odpowiedzialność Biznesu 2013 – Fundacja PGE Energia z serca** – za wspieranie lokalnych społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem podnoszenia jakości opieki medycznej oraz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
- **Człowiek roku 2013 – dr Krzysztof Zamasz**, Prezes Zarządu ENEA S.A. – za wkład w rozwój polskiej energetyki, za przekształcenia Grupy Kapitałowej Enea i wygenerowanie jej nowego DNA (nadanie jej nowego kształtu organizacyjnego i funkcjonalnego, zorientowanego na rynek i klienta).

W uroczystej Gali wzięli udział przedstawiciele administracji publicznej, top management sektora energetycznego oraz mediów.

Gale poprowadził **Marcin Prokop**, a wieczór umilił Gościom swoim wystąpieniem **Jacek Stachursky**.

Głównym celem Konkursu jest nagrodzenie ludzi, firm i przedsięwzięć znacząco wpływających na rozwój sektora energetycznego w Polsce.

2. ZADANIA DLA GRUPY

Na podstawie analizy materiałów prasowych – relacji/sprawozdań z różnych wydarzeń odpowiedzcie na poniższe zagadnienia

1. Z jakich wydarzeń najczęściej powstają relacje prasowe.
2. Jakie elementy zawierają prasowe relacje.
3. Jaki jest język, styl prasowych relacji (zwróćcie uwagę na długość i rodzaj zdań, używane formy czasowników itp.)

Temat: Nie zanudzić sprawozdaniem

3. Artykuł pt. „Relacja na sucho nie uchodzi”

(ze strony <http://e-lekcje.org/sanitar-slova/ehpizod-3-sukhija-apovjady-nja-prakacjac.html>)

Zauważyłem, że piszecie sporo tekstów, które mają charakter relacji. To określenie pojawia się często w tytułach waszych artykułów. Relacja jest, mówiąc najogólniej, opowiadaniem o jakimś wydarzeniu (np. kulturalnym, sportowym) zdawaniem sprawy z przebiegu czegoś, czego było się świadkiem. No właśnie. Określeń "sprawozdanie" i "relacja" w zasadzie można używać zamiennie.

W jednym z dwumiesięczników natrafiłem na sprawozdanie z imprezy "Święto Roweru". Autorka podaje w nim datę przeprowadzenia rajdu rowerowego, przebieg trasy i jej długość, opisuje także inne odbywające się w tym dniu zawody i konkursy. Wspomina także o "ognisku i pysznym cieście za symboliczną złotówkę" oraz występach wokalnych. Ponadto podaje nazwiska opiekunów. Cały tekst to, niestety, sucha wyliczanka. A przecież skoro relacja jest opowiadaniem o wydarzeniu, którego było się świadkiem, to dało się to wszystko przedstawić o wiele ciekawiej. Tak, aby czytelnik niemal zobaczył, co działo się na tej imprezie, albo nawet poczuł się tak, jakby sam brał w niej udział. Relacja byłaby o wiele atrakcyjniejsza, gdyby autorka opisała swoje wrażenia, wtrąciła trochę anegdot z imprezy, przytoczyła wypowiedzi uczestników. Ale cóż, tego zabrakło...

Trochę światła na tę sprawę rzuca szczery dopisek autorki, jaki zamieściła tuż pod swoim nazwiskiem. *"Chciałabym, by takich rajdów było więcej i żeby p. Bogna nie prosiła mnie więcej o pisanie sprawozdań"*. Nie mam pojęcia, kim jest pani Bogna, ale wiem, że, aby tekst był naprawdę dobry, to dziennikarz musi mieć ochotę na pisanie i interesować się tematem. Ale, zaraz, zaraz... Tuż obok omawianego tekstu gazeta zamieściła drugi na ten sam temat. Jest... identyczny, tylko nieco krótszy. Czyżby autorzy pisali pod czyjeś dyktando (a gdzie samodzielne dziennikarstwo?), a może jeden spisał od drugiego (to się nazywa plagiat i jest niedopuszczalne)? No i żeby tak obok siebie? Ktoś tu chyba wpadł we własne sidła.

4. Artykuł Hanny Żarczyńskiej pt. „ Gdzie historia spotyka życie”

(opublikowany w szkolnej gazetce „Agrafka” nr 2 / 2013-2014)

GDZIE HISTORIA SPOTYKA ŻYCIE

Cieężko jest pisać suche sprawozdanie z takiego miejsca, jakim jest muzeum w Auschwitz - Birkenau. Dlatego też poniżej przedstawiamy refleksję z pobytu klas 3. naszego gimnazjum napisaną przez Hanię Żarczyńską. W zmierzeniu się z tym trudnym tematem pomógł jej tragiczny w swej wymowie wiersz Tadeusza Różewicza pt. "Warkoczyk".

"Kiedy już wszystkie kobiety z transportu ogolono czterech robotników miotłami zrobionymi z lipy zamiatało i gromadziło włosy"

Temat: Nie zanudzić sprawozdaniem

Wejście do najstraszniejszego obozu zagłady nie różni się wiele od tych, które spotykamy w innych muzeach. Duży parking, drzewa. Trudno sobie wyobrazić, że kilkadziesiąt lat temu inni ludzie przekraczali progi tego miejsca, nie w celu oddania hołdu zmarłym, ale żeby ponieść karę za swoje nieistniejące winy. Ta tragedia naznaczyła nie tylko ich, ale również ich bliskich. A teraz, pomimo upływu wielu lat wciąż, czujemy się zdruzgotani widokiem Obozu Koncentracyjnego w Auschwitz.

"Pod czystymi szybami leżą sztywne włosy uduszonych w komorach gazowych w tych włosach są szpilki i kościane grzebienie"

Fala emocji pojawia się już przy bramie z niesławnym napisem: „Arbeit mach Frei”. Już wtedy w człowieku pęka pewna osłona, bo zaczyna czuć wszystkie emocje, które wiszą w powietrzu. Jednym z najtrudniejszych momentów jest wizyta w sali z zebranymi obciętymi włosy ofiar. Płatanina warkoczy, kitek ze wstążeczkami, dziecięcych jasnych włosków oraz tych posiwiałych, należących do starszych kobiet. To już przestaje być historia narodu- teraz jest to historia pojedynczych jednostek.

"Nie prześwietla ich światło nie rozdziela wiatr nie dotyka ich dłoń ani deszcz ani usta"

To, jakie uczucia wywołuje historia, opowiedziana przez zdjęcia czy notatki nie jest łatwo wyrazić. Nie jest to nawet smutek, bo to o wiele za mało. Jest to niesamowicie rozdzierająca rozpacz, pewna pusta, która skłania do myślenia o tym, że ludzie, których twarze oglądamy, byli dokładnie tacy, jak my. Dziewczynki wiązały warkocze, a chłopcy zdejmowali z nich kokardki. Kobiety były matkami, a mężczyźni ojcami. Trudno jest żyć ze świadomością, że ludzkie istnienia zakończyły się właśnie w takim miejscu. Fenomenalne jest jednak to, ile osób wciąż pamięta i oddaje największą cześć poległym. To jedyna pozytywna rzecz.

"W wielkich skrzyniach kłębią się suche włosy uduszonych i szary warkoczek mysi ogonek ze wstążeczką za który pociągają w szkole niegrzeczni chłopcy"

Auschwitz jest miejscem, w którym poznajemy historię, która dotyczyła nie tylko przodków żyjących przed wiekami, ale naszych bliskich. Nawet jeżeli wizyta w Auschwitz będzie ogromnym przeżyciem, warto zobaczyć, ile krzywdy może wyrządzić człowiek drugiemu człowiekowi. Wizyta w tym miejscu to lekcja człowieczeństwa, współczucia, ale również świadomości swojego pochodzenia. Uważam, że każdy człowiek powinien zobaczyć miejsce zagłady wielu osób.